

PROTOCOLLENBOEK

VeVa opleiding 2024-2025
(versie met updates t/m 19 december 2024)

VOOR DEELNEMENDE

SPORTMEDISCHE INSTELLINGEN

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Inhoud preventief sportmedisch onderzoek VeVa
3. Procesbeschrijving
4. Contactgegevens
5. Administratieve afhandeling
6. Bijzondere aspecten SMO op basis van de Ongeschiktheidsgronden van Defensie

Bijlagen:

1. Sjabloon vragenlijst VeVa
2. Sjabloon medische verklaring voor de kandidaat en toesturen sectie VeVa
3. Sjabloon verslag preventief sportmedisch onderzoek voor de kandidaat
4. Sjabloon machtiging delen medische verklaring met staf VeVa
5. Ongeschiktheidsgronden Defensie
6. Begeleidende brief van FSMI voor ROC's bij uw SMI in de buurt

In dit protocollenboek voor de deelnemende SMI is alle informatie te vinden over de preventieve sportmedische onderzoeken bij kandidaten voor de opleiding Veiligheid en Vakmanschap (VeVa).

1. Inleiding/Achtergrond

Sinds 2009 voeren de SportMedische Instellingen (SMI) aangesloten bij de Federatie van Sportmedische Instellingen (FSMI) de sportmedische onderzoeken uit voor de ROC opleiding Veiligheid en Vakmanschap. Dit is een instroomopleiding voor een baan bij de Koninklijke Landmacht, de Marine, de Luchtmacht, of de Marechaussee.

De opleiding kent een relatief zwaar fysiek programma, mede bedoeld om de leerlingen ook op dat gebied al voor te bereiden op hun toekomstige functie. De duur van de opleiding op niveau 2 is ongeveer 1 ½ - 2 jaar, op niveau 3 duurt de opleiding 2 ½ - 3 jaar. Initieel werd de opleiding gegeven op 7 ROC's, maar sinds 2010 participeren 21 ROC's in de opleiding.

In 2013 heeft Defensie de FSMI verzocht om één uniform sportmedisch onderzoek te ontwikkelen dat volledig is afgestemd op de opleiding Veiligheid en Vakmanschap. Naast uniformiteit in inhoud en uitvoering heeft Defensie verzocht ook zorg te dragen voor eenduidige communicatie richting de kandidaten (en hun ouders).

De SMI's worden verzocht op basis van het voorschreven protocol te beoordelen of de VeVa-kandidaten die zich voor een SMO VeVa bij een SMI hebben aangemeld, geschikt zijn voor het volgen van de fysiek intensieve opleiding met uitzicht op een functie bij Defensie.

NB De opleiding Veiligheid en Vakmanschap is een vooropleiding voor een eventuele Defensieopleiding, het preventief sportmedisch onderzoek is geen Defensiekeuring of aanstellingskeuring. Maar er wordt van de sportartsen wel gevraagd om een uitspraak te doen over een beroepsperspectief op dit moment.

In 2022 hebben de Defensie keuringsartsen met de sectie VeVa* binnen Defensie, ROC en FSMI overleg gevoerd over een vernieuwde uniforme toelatingsprocedure.

Hiermee is een nieuwe procedure tot stand gekomen.

Jaarlijks zal er met deze partijen overleg plaats vinden om de procedure te beoordelen en zo nodig te herzien.

De doelstelling van de uniforme toelatingsprocedure VeVa is:

- Een hogere conversie naar een baan bij Defensie door een gelijkwaardige en uniform uitvoerbare toelatingsprocedure die voor alle ROC's onderling uitwisselbaar is.
- Uniforme overdracht naar sectie VeVa, ROC, keuringsartsen van Defensie binnen de huidige wetgeving.
- Komen tot minimale toelatingseisen voor de VeVa-opleiding die er voor zorg dragen dat de leerlingen uitzicht hebben op een functie bij Defensie
- Ervoor zorgdragen dat deelnemers veilig de opleiding kunnen voltooien.

De toelatingsprocedure bestaat uit de volgende verplichte onderdelen (chronologisch):

1. Meeloop dag ROC
2. Verplichte voorlichtingsbijeenkomst
3. Kennis en taaltest (incl. Nederlands, Engels, Rekenen)
4. Intake dag
 - a. Sporttest,
 - b. Bootcamp,
 - c. Groepswork
 - d. Semigestructureerd interview en motivatiegesprek
5. Sport Medisch Advies/Onderzoek
6. Verklaring omtrent Gedrag
7. Administratieve registratie Defensie

Aan het sportmedisch onderzoek voor deelname aan de opleiding VeVa kunnen geen rechten worden ontleend t.a.v. de geschiktheid bij de defensiekeuring en eventuele toelating tot defensie na de opleiding. De sportarts adviseert volgens protocol voor deelname aan de opleiding VeVa op basis van de bestaande situatie zo adequaat mogelijk en doet een uitspraak over het mogelijke beroepsperspectief voor Defensie.

Voorzien van updates t/m 19 december 2024

Het betreft voor de sportarts een screening en advisering voor een fysiek zware opleiding volgens het samengestelde protocol; een basisplus sportmedisch onderzoek met daarnaast aandacht / beoordeling van enkele bijzondere aspecten vanwege de eisen die gesteld worden bij de defensiekeuring. Deze bijzondere aspecten die bij de aanstellingskeuring tot (mogelijke) afkeuring leiden staan vermeld in bijlage – afkeuringsgronden Defensie.

Er wordt van de sportartsen gevraagd op basis van dit protocol en de ongeschiktheidsgronden van Defensie de volgende uitspraak te doen, namelijk:

1. Geschikt, geen sportmedische bezwaren tegen het starten van de ROC opleiding;
2. Ongeschikt, sportmedische bezwaren tegen het starten van de ROC opleiding;
3. Twijfel aan/mogelijk verminderd beroepsperspectief voor een functie als militair; doorverwijzen voor een vooronderzoek.

Het ROC mag niet opleiden tot werkeloosheid. Sectie VeVa van Defensie wil daarom graag weten of er kandidaten zijn die op voorhand al ongeschikt blijken te zijn voor een aanstelling bij Defensie, zij zullen een verwerkingsregister bijhouden over de negatieve adviezen en de twijfelgevallen.

De kandidaten uploaden zelf de medische verklaring in WenS (de rijksbrede Werving en Selectie oplossing die het werving- en selectieproces binnen de rijksoverheid ondersteunt en waarvan DCPL (Dienstencentrum Personeelslogistiek van Defensie) ook gebruik maakt).

Bij de twijfelgevallen over het beroepsperspectief bij Defensie moet de kandidaat worden doorverwezen voor vooronderzoek bij Defensie. Het vooronderzoek is op dat moment noodzakelijk voor het kunnen starten van de opleiding. Aldaar zullen de keuringsartsen van Defensie het vooronderzoek doen voor de opleiding VeVa en een adviesrapport uitbrengen aan de kandidaat. **Doe bij het doorverwijzen naar een vooronderzoek geen uitspraken over deelname aan de opleiding, omdat dit afhankelijk is van het verdere onderzoek.** En vermeld bij verwijzen voor het vooronderzoek de reden van doorverwijzing.

De begeleidende brief die ze bij het vooronderzoek ontvangen moet de kandidaat zelf versturen aan de sectie VeVa voor verdere afronding van het medische vooronderzoek. De uitslag van het vooronderzoek zal i.v.m. WGBO niet aan het desbetreffende SMI worden teruggekoppeld door de keuringsartsen van Defensie. Het SMI doet het preventief sportmedisch onderzoek en bij verwijzing voor vooronderzoek bij Defensie is de kandidaat zelf verantwoordelijk het advies van het vooronderzoek door te sturen aan sectie VeVa.

Middels de bijgevoegde machtiging (zie bijlage) machtigt een kandidaat de behandelend sportarts van de Sportmedische Instelling om de medische verklaring van het preventief sportmedisch onderzoek te delen met sectie VeVa als het advies voor het beroepsperspectief twijfelachtig of negatief is, zodat de sectie VeVa de uitslag op het verwerkingsregister** kan opnemen. Bij een goed beroepsperspectief wordt de uitslag niet gedeeld met sectie VeVa en moet de kandidaat zelf het voorblad uploaden. Het voorblad hoeft dus alleen bij twijfel of een ongeschikt advies door het desbetreffende SMI moeten worden verstuurd aan sectie VeVa (zie contactgegevens).

Er is door sectie VeVa bij de AVG-coördinator DCPL na gegaan of het duidelijk omschreven doel en grondslag van WenS is opgenomen in het verwerkingsregister. Het verkrijgen van bijzondere persoonsgegevens middels een apart kanaal (namelijk een mail met de uitslag sportmedisch advies van de sportarts) zijn in de DPIA van Instroom personeel Defensie (WenS) opgenomen. Het is juridisch van belang dat het doel en de grondslag aldaar zijn opgenomen.

Heeft u na het lezen van dit protocollenboek nog vragen dan verzoeken wij u deze vragen aan ons voor te leggen zodat wij daarop kunnen inspelen. U kunt ons bellen op 030-2252290 of mailen naar fsmi@sportgeneeskunde.com.

** De sectie VeVa is een sectie van Defensie draagt zorg voor de voorbereiding van de realisatie en instroom, alsook de begeleiding en uitvoering van het VeVa concept. De sectie VeVa stuurt op deze processen.*

*** Het verwerkingsregister is een lijst met kandidaten die een negatief advies danwel een advies voor vooronderzoek hebben gekregen naar aanleiding van het sportmedisch onderzoek.*

2. Inhoud preventief sportmedisch onderzoek VeVa

Eenzijds is de screening voor de VeVa opleiding niet anders dan voor andere sportopleidingen en sportbeoefening sec. Beoordeel of iemand de sportbelasting van de opleiding / sport aankan en neem in het onderzoek ook het Lausanne protocol mee.

In dat kader is het van belang in de beoordeling mee te nemen, dat de fysieke belasting tijdens de opleiding behoorlijk zwaar zal zijn, deels afhankelijk van het aspiratieniveau van de kandidaat. ofwel het cluster, waarvoor hij/zij in aanmerking komt.

Tijdens de intake op het ROC wordt om die reden een fysieke test gedaan, waarbij de kandidaat aan de verschillende aanvangseisen voor de diverse clusters moet voldoen. Daarbij is ingeschat, wat gemiddeld trainbaar is in de opleidingsjaren.

Anderzijds komen er bij het sportmedisch onderzoek voor de VeVa bijzondere aspecten aan de orde, die extra aandacht verdienen, te weten:

De VeVa opleiding is een vooropleiding voor Defensie. Defensie aanstellingen stellen bijzondere eisen. In dat kader verwacht de sectie VeVa van Defensie een uitspraak van de sportarts over het beroepsperspectief van de kandidaat. Het ROC mag geen kandidaten opleiden tot werkeloosheid en daarom is een advies over het beroepsperspectief wenselijk. Sectie VeVa van Defensie wil graag weten of er kandidaten zijn die op voorhand al ongeschikt blijken te zijn voor een aanstelling bij Defensie, zij zullen een verwerkingsregister bijhouden over de negatieve adviezen en de twijfelgevallen. Bij de twijfelgevallen moet de kandidaat worden doorverwezen voor vooronderzoek bij Defensie. Aldaar zullen de keuringsartsen van Defensie het vooronderzoek doen en een adviesrapport uitbrengen aan de kandidaat. Sectie VeVa moet dit adviesrapport van de kandidaat krijgen en staf VeVa is verantwoordelijk dat het desbetreffende advies wordt doorgevoerd in de beslissingslijst. De kandidaat is zelf verantwoordelijk dat de uitslag gecommuniceerd wordt met het ROC.

Defensie heeft de geüpdatete ongeschiktheidsgronden gepubliceerd op de website van Defensie over de opleiding VeVa. Tijdens de intake wordt door het ROC nagevraagd, of kandidaat aan deze eisen aandacht heeft besteed. Maar bij het sportmedisch onderzoek moeten alle aspecten worden nagegaan. Let wel, dat de benoemde aspecten de meest voorkomende zijn, niet alles kan worden afgevangen, vandaar de disclaimer, dat het sportmedisch onderzoek geen Defensiekeuring is.

Het kan ook nog gebeuren, dat tijdens de VeVa opleiding zaken veranderen, zoals bijvoorbeeld het oplopen van gehoorschade in een discotheek.

Het sportmedisch onderzoek bestaat uit de volgende onderdelen:

- Inleidend gesprek voorafgegaan door een vragenlijst (vragenlijst opleiding Veiligheid en Vakmanschap met hierin verwerking van de bijzondere aspecten)
- Biometrie (lengte, gewicht, vetpercentage)
- Oriënterend intern onderzoek met oa auscultatie van hart en long en de beoordeling van de perifere pulsaties
- Bloeddruk
- Oriënterend neurologisch onderzoek (op indicatie)
- Oriënterend en (indien nodig) een specifiek orthopedisch onderzoek
- Longfunctie (op indicatie (zie bijzondere aspecten), schrijf deze indicatie ook in de anamnese)
- Rust- ECG

- Visus (gezichtsscherpte (met en zonder correctie, zie eisen bij bijzondere aspecten), kleurenzien volgens Ishihara 24 platen originele boekje)
- Audioscreening (niet meer van toepassing, bij twijfel over gehoor doorverwijzen naar Defensie)
- Eindgesprek met conclusie en (trainings)advies
- Verslag volgens de sjablonen in de bijlage. Het verslag bestaat uit:
 - o De medische verklaring voor de kandidaat en sectie VeVa (SMI is verantwoordelijk voor het doorsturen van de medische verklaring naar sectie VeVa bij ongeschikt advies of bij doorverwijzen voor vooronderzoek. Hierover moet de kandidaat geïnformeerd worden en de machtiging hebben ondertekend (zie bijlage))
 - o Medisch rapport voor eigen gebruik van de kandidaat. (Belangrijk om de kandidaat uit te leggen dat ze deze rapportage niet hoeven te delen met het ROC of sectie VeVa en dit hoogstpersoonlijk is. Bij doorverwijzing voor een vooronderzoek advies om het rapport te delen met de desbetreffende keuringsarts van Defensie). **Alleen de medische verklaring hoeft te worden gedeeld.**

3. Procesbeschrijving

Welke partijen zijn betrokken bij de kandidaat bij de opleiding Veiligheid en Vakmanschap:

1. ROC als opleidingscentrum
2. Sectie VeVa van Defensie
3. SMI voor preventief sportmedisch onderzoek
4. Keuringsartsen van Defensie bij een doorverwijzing voor een vooronderzoek

Het onderstaande proces is aangepast voor gebruik vanaf 1 januari 2023.

Er zullen geen aanmeldingen meer plaats vinden via Sportvitalit.

Het contract met Sportvitalit is (i.v.m. een gewenste update met fors bijkomende kosten en de afdracht per kandidaat aan Sportvitalit) opgezegd door de FSMI. Sportvitalit kan vanaf 1 januari 2023 niet meer worden gebruikt voor aanmeldingen preventief sportmedische onderzoek VeVa en het voorblad van de rapportage van Sportvitalit zal niet meer worden ontvangen door het ROC als geldend sportmedisch advies. **Alleen het voorblad van de nieuwe procedure zal worden geaccepteerd.**

Kandidaten aan de opleiding Veiligheid en Vakmanschap ontvangen per brief een oproep van het ROC om via sportzorg.nl een afspraak te maken bij een deelnemende Sportmedische Instelling.

Op de website Sportzorg.nl is een speciaal onderdeel ingericht voor VeVa-kandidaten waar allerlei sportmedische informatie is te vinden en informatie over het preventief sportmedisch onderzoek dat zij moeten ondergaan.

De aanmeldingen zullen plaats vinden via een nieuwe URL die zal leiden naar de website sportzorg.nl.

Het URL zal op de website van Veiligheid en Vakmanschap staan en ook aan alle ROC's worden doorgegeven. (<https://www.sportmedischadviesveva.nl/>).

De kandidaat voert de nodige gegevens in. Hierbij zien zij een lijst met alle SMI vestigingen die zijn aangemeld voor de VeVa Keuringen. De kandidaat kiest zelf een SMI bij hem of haar in de buurt.

Hierbij wordt de aanmelding doorgestuurd naar de desbetreffende SMI, zoals nu ook wordt gedaan via de website sportzorg.nl voor consulten en andere sportmedische onderzoeken. Waarop het SMI contact op kan nemen met de kandidaat, de afspraak kan plannen, de vragenlijst en de machtiging zelf kan toesturen volgens hun eigen systeem.

De bedoeling is dat u als SMI bij het ontvangen van een e-mailbericht van een kandidaat VeVa voor aanmelding voor een SMO VeVa **binnen drie werkdagen** contact opneemt met de kandidaat om een afspraak te maken voor het preventief sportmedisch onderzoek.

Het onderzoek vindt dan plaats bij het SMI volgens het huidige protocol en met gebruik van de gestandaardiseerde sjablonen (zie bijlagen). Onderzoeksresultaten worden in het eigen systeem verwerkt. De vragenlijst, machtiging persoonlijke verslag en de medische verklaring mogen in het eigen digitale systeem worden verwerkt en voorzien worden van het eigen logo van het SMI. Het persoonlijk verslag en de medische verklaring mogen inhoudelijk niet worden aangepast i.v.m. de uniformiteit tussen de verschillende SMI's richting de betrokken partijen. De vragenlijst is in overleg met de keuringsartsen van Defensie gemaakt, waarin alle vragen die betrekking hebben op de ongeschiktheidsgronden zoveel mogelijk zijn meegenomen.

Kandidaat ontvangt via het SMI de medische verklaring van het sportmedisch onderzoek en de persoonlijke rapportage. Het SMI stuurt alleen de medische verklaring door naar sectie VeVa met toestemming van de kandidaat als er sprake is van een ongeschikt advies of als er doorverwezen wordt voor een (gratis) vooronderzoek bij Medische Keuringen in Amsterdam. De medische verklaring is uniform en hierop mag GEEN medische informatie komen te staan. De medische informatie zal in de rapportage staan die aan de kandidaat zelf verstuurd wordt.

Het doorsturen van de medische verklaringen aan sectie VeVa van de kandidaten die een SMI voor het sportmedisch onderzoek ziet kan dagelijks of wekelijks gedaan worden, dit is afhankelijk van de afspraken binnen het SMI.

Bij de twijfelgevallen moet de kandidaat worden doorverwezen voor vooronderzoek bij Defensie. **Doe bij het doorverwijzen naar een vooronderzoek geen uitspraken doen over deelname aan de opleiding, omdat dit**

afhankelijk is van het verdere onderzoek. Zet in de persoonlijke rapportage de contactgegevens van het vooronderzoek (admin.keuringenselectie@mindef.nl). Vermeld bij het verwijzen voor een vooronderzoek de reden van doorverwijzing.

Kandidaten ontvangen bij het maken van een afspraak voor een vooronderzoek verdere informatie over de inhoud en de procedure van het vooronderzoek via de medische balie. Het is belangrijk dat de kandidaat de reden van doorverwijzing opgeeft bij het maken van de afspraak voor het vooronderzoek.

Aldaar zullen de keuringsartsen van Defensie het vooronderzoek doen en een adviesrapport uitbrengen aan de kandidaat. Sectie VeVa moet dit adviesrapport van de kandidaat ontvangen en sectie VeVa is verantwoordelijk dat het desbetreffende advies wordt doorgevoerd in het verwerkingsregister. De kandidaat is uiteindelijk zelf verantwoordelijk dat de uitslag gecommuniceerd wordt aan het ROC. Alleen de gestandaardiseerde medische verklaring zal worden geaccepteerd bij het uploaden in WenS. Daarom het verzoek aan alle SMI's deze gestandaardiseerde documenten te gebruiken zodat de kandidaat niet bij u terug hoeft te komen. Natuurlijk kunt u de documenten in uw eigen systeem digitaliseren.

Het SMI moet het verslag van het preventief sportmedisch onderzoek voor 1 jaar bewaren volgens de huidige wetgeving.

4. Contactgegevens:

FSMI:

Heeft u na het lezen van dit protocollenboek nog vragen dan verzoeken wij u deze vragen aan ons voor te leggen zodat wij daarop kunnen inspelen. U kunt ons bellen op 030-2252290 of mailen naar fsmi@sportgeneeskunde.com.

Mailadres voor vragen sportartsen:

Defensie heeft een mailbox ingesteld ter ondersteuning van de sportartsen zodat sportartsen inhoudelijke vragen over beroepsperspectief vraagstukken kunnen stellen.

Het mailadres is: FSMI@mindef.nl

Misschien ten overvloede. Deze mailbox is alleen bedoeld voor intercollegiale inhoudelijke vragen. Alle andere zaken blijven via de reguliere kanalen lopen.

Sectie VeVa (voor opsturen voorblad): Adminveva@mindef.nl

De sectie VeVa draagt zorg voor de voorbereiding van de realisatie en instroom, alsook de begeleiding en uitvoering van het VeVa concept. De sectie VeVa stuurt op deze processen. Eén van de processen is het voorbereiden van de uitvoering van de Beroepspraktijkvorming (BPV), dit is het deel van de opleiding dat door Defensie wordt verzorgd 1 week per maand, hierbij gaan VeVa studenten op stage. Om aan de werkgeversverplichting te kunnen voldoen is het vereist dat studenten geen fysieke of psychische belemmeringen hebben om veilig stage te kunnen lopen. De veiligheidsborging om voornoemde te kunnen garanderen is belegd in het proces uniforme intake waaronder het sportmedisch advies (SMA). Dit SMA dient helderheid te geven omtrent fysieke geschiktheid en beroepsperspectief op deze wijze wordt voorzien in de veiligheid van de studenten op BPV (beroepspraktijkvorming). In de Wet Educatie en Beroepsonderwijs is de uitzonderingspositie (met selectiemogelijkheid) van deze naar Defensie toelidende opleiding geborgd. De verstrekking van deze gegevens is medebepalend voor toelating tot de opleiding

Adres en telefoonnummer Medische Balie voor maken van een afspraak voor een vooronderzoek:

Dienstencentrum Personeelslogistiek van Defensie, sectie Medische Keuringen, Kattenburgerstraat 7, 1018 JA Amsterdam.

Medische Balie voor maken van een afspraak voor een vooronderzoek voor de kandidaat.

Mailadres: Admin.Keuringenselectie@mindef.nl (voorkeur). Telefoonnummers: 088-9561145 of 088-9561143.

Van maandag tot en met vrijdag is de medische balie van de medische keuringen in Amsterdam bereikbaar van 08.00-16.00 uur. Als er vragen zijn met betrekking tot casuïstiek kunt u de medische balie bellen en kan een medewerker aan de balie contact zoeken met een van de aanwezige bedrijfsartsen.

Zendesk voor het stellen van algemene vragen van kandidaat.

[Zendesk](#) is een instrument dat de kandidaat gebruikt als hij/zij een vraag heeft. Vragen komen binnen via de website werkenbijdefensie.nl en worden ofwel via de chat ofwel via het contactformulier gesteld. Als een medische vraag gesteld wordt, kunnen we dat eigenlijk niet via Zendesk beantwoorden, omdat 'iedereen' die dan in kan zien. Medische gegevens worden door de arts dan ook niet in Zendesk gezet, alleen een procesantwoord ('ik heb contact gehad' of woorden van die strekking).

Advies vanuit Defensie om Zendesk dus niet als mogelijkheid voor sportartsen op te nemen in de procedure. Dit zal meest waarschijnlijk leiden tot vertraging en miscommunicatie.

5. Administratieve afhandeling

Facturatie aan VeVa-kandidaat

De betaling van de kosten voor het preventief sportmedisch onderzoek door de VeVa-kandidaat aan uw SMI kunt u afhandelen op de voor uw SMI gebruikelijke wijze. Het is handig om in de bevestigingsmail van de afspraak naar de VeVa-kandidaat toe melding te maken van de wijze waarop hij/zij de kosten dient te voldoen, zodat daar geen onduidelijkheid over bestaat. Op de factuur dient u te vermelden 'sportmedisch onderzoek'

Er zullen via de nieuwe manier van aanmelden geen afdracht kosten meer zijn aan FSMI of Sportvitalit voor FSMI leden.

Kandidaat ontvangt via de SMI de medische verklaring van het sportmedisch onderzoek en de persoonlijke rapportage. Gebruik hiervoor de juiste formulieren. Als een kandidaat niet de juiste medische verklaring doorstuurt aan sectie VeVa, zal sectie VeVa hierover contact opnemen met de desbetreffende SMI om de formulieren aan te passen.

Het SMI stuurt alleen de medische verklaring door naar de sectie Veva, bij negatief advies of doorverwijzing voor een vooronderzoek, met toestemming van de kandidaat. Het doorsturen van de medische verklaring kan dagelijks of wekelijks gedaan worden, dit is afhankelijk van de afspraken binnen het SMI.

Sectie Veva zal het verwerkingsregister bekend maken aan de ROC's. Maar de kandidaat is uiteindelijk zelf verantwoordelijk om de uitslag door te geven aan het ROC door de medische verklaring te uploaden in WenS. Bij de twijfelgevallen moet de kandidaat worden doorverwezen voor vooronderzoek bij Defensie. Kandidaten ontvangen bij het maken van een afspraak voor een vooronderzoek verdere informatie over de inhoud en de procedure van het vooronderzoek via de medische balie. Aldaar zullen de keuringsartsen van Defensie het vooronderzoek doen en een adviesrapport uitbrengen aan de kandidaat. Sectie Veva moet dit adviesrapport van de kandidaat krijgen en sectie Veva is verantwoordelijk dat het desbetreffende advies wordt doorgevoerd in het verwerkingsregister. De kandidaat is zelf verantwoordelijk om het ROC over de uitslag te informeren.

Het SMI moet het verslag van het preventief sportmedisch onderzoek voor 1 jaar bewaren volgens de huidige wetgeving.

6. Bijzondere aspecten

1. Advies m.b.t. testen van de visus:

Voor functies bij de Commandotroepen Compagnieën/SpecOPs van het Korps Commandotroepen en het Pathfinders peloton van de Luchtmobiele Brigade zijn een bril of contactlenzen niet toegestaan. Bij de aanstellingskeuring zullen kandidaten die alleen met een bril of contactlens de norm halen echter niet 'ongeschikt' worden bevonden, maar 'geschikt, onder voorwaarde dat een optisch hulpmiddel wordt gebruikt'. Daarmee voldoen zij niet aan de (aanvullende) eis, maar bezitten wel de medische geschiktheid voor alle andere militaire functies.

Het is dus voor de VeVa opleiding geen afkeuringseis en ook niet voor vele functies bij Defensie.

Als wij als sportartsen de visus testen met en zonder correctie testen kunnen we de kandidaat hierover informeren en mochten zij 1 van die functies als wens hebben, dan kunnen we ze doorverwijzen voor vooronderzoek bij de keuringsartsen van Defensie. Noteer in het verslag de gebruikte methode voor het testen van de visus.

Eisen visusmeting:

- o Visus veraf (met eventuele correctie): $\geq 0,8$ voor beide ogen samen; $\geq 0,5$ met slechtste oog
- o Visus veraf zonder correctie: $\geq 0,1$ voor beide ogen samen (in verband met zelfredzaamheid)
- o Visus nabij (met eventuele correctie): $\geq 0,8$ voor beide ogen samen

2. Advies m.b.t. kleurenzien.

Een kleurenzienstoornis komt bij 8 procent van de mannen voor in de wereld. Ongeveer 50% daarvan is een lichte kleurenzienstoornis. Defensie hanteert de 24 platen editie. Het is een screeningsmethode. Als de Ishihara positief is (3 fout of meer), verricht Defensie de Farnsworth D15 om de ernst te bepalen. Wat ze altijd begrepen hebben van de Ishihara is dat de laatste 14 platen van de 38 platen editie minder meerwaarde hebben. En dat de korte 5 of 6 platen voornamelijk gebruikt worden bij jonge kinderen, omdat die niet zo lang de concentratie kunnen vasthouden.

Gebruik bij het testen voor kleurenzien alleen het originele boekje van Ishihara met de 24 platen editie en geen gekopieerde kleurenkaarten dan wel op de telefoon (laptop of ander beeldscherm) omdat dit geen adequate afname is. Noteer in het verslag altijd het aantal fouten (en op welke plaat). Als de Ishihara positief is, moet een kandidaat altijd worden doorverwezen voor vooronderzoek. Want zoals benoemd is 50% van die 8% een lichte stoornis, kandidaten met weinig fouten worden toch ongeschikt bevonden in 20% van de gevallen en er zijn kandidaten die bijna alles fout hebben bij Ishihara en toch bij aanvullend onderzoek geschikt worden bevonden.

3. Audioscreening (niet meer van toepassing, bij twijfel over gehoor doorverwijzen naar Defensie)

4. Indicatie longfunctie onderzoek

Onvermijdbare blootstelling van de luchtwegen en longen van de werknemer aan stof, rook, gas of dampen, die een gezondheidsrisico kunnen veroorzaken: een reëel acuut of chronisch gezondheidsrisico voor de werknemer zelf in de vorm van klachten of aandoeningen van luchtwegen en longen.

Onderzoeksvragen

1. Signaalvragen:
 - o Heeft u problemen met de longen of de luchtwegen, zoals astma of bronchitis?
 - o Heeft u na de leeftijd van 12 jaar nog klachten gehad van longen of luchtwegen?
2. Gezondheidsvragen:
 - o Heeft u een aangetoonde overgevoeligheid die zich uit in luchtweg- of longklachten?
 - o Gebruikt u medicijnen? Zo ja, welke?
3. Is één of meer van de volgende problemen bij u voorgekomen in de afgelopen 6 maanden:
 - o Kortademigheid in rust
 - o Kortademigheid bij inspanning

Voorzien van updates t/m 19 december 2024

- o Kortademigheid door prikkelende gassen of dampen
- o Een piepende ademhaling
- o Langdurig hoesten
- o Vaak slijm opgeven?

Indien een positief antwoord gegeven wordt op de vragen over de aanwezigheid van astma (Heeft u problemen met de longen of de luchtwegen, zoals astma of bronchitis; Heeft u na de leeftijd van 12 jaar nog klachten gehad van longen of luchtwegen; Heeft u een aangetoonde overgevoeligheid die zich uit in luchtweg- of longklachten?), en/of

Indien een positief antwoord wordt gegeven op één of meer gezondheidsvragen op astma: Neem de volgende vragenlijst af en verricht een spirometrie.

Uw ademhaling op dit moment of de afgelopen 4 weken:

- o Als u rent of snel de trap op loopt:
 - hoest u dan wel eens Nee Ja
 - heeft u dan wel eens een piepende ademhaling Nee Ja
 - heeft u dan een beklemmend gevoel op de borst Nee Ja
- o Wordt uw slaap ooit onderbroken door:
 - een piepende ademhaling Nee Ja
 - moeilijkheden met ademen Nee Ja
- o Wordt u wel eens wakker:
 - met een piepende ademhaling Nee Ja
 - met moeilijkheden met ademen Nee Ja
- o Heeft u wel eens een piepende ademhaling wanneer u in:
 - een rokerige ruimte bent Nee Ja
 - een erg stoffige ruimte bent Nee Ja

De vragenlijst is positief (dat wil zeggen dat sprake is van astma en bronchiale hyperreactiviteit) bij 3 of meer positieve antwoorden.

5. Normaalwaarden longfunctie onderzoek

Bij de invoering van de nieuwe Astma en COPD standaarden is één van de belangrijkste wijzigingen het afkappunt wanneer we spreken van obstructie. Bij deze nieuwe interpretatie verlaten we het vaste afkappunt van 0,70 bij de FER-ratio (=FEV1/FVC-ratio) en werken we voortaan met de Lower Limit of Normal.

De GLI-groep 2012 adviseert bij patiënten met klachten passend bij astma of COPD een z-score $< -1,64$ te gebruiken om normaal van afwijkend te onderscheiden. Een z-score $< -1,64$ definieert de onderste 5% (5e percentiel) van een normaal verdeelde parameter zoals de FEV1 of FEV1/FVC-ratio in een bepaalde populatie. Bij de beoordeling van meetgegevens die dicht bij de ondergrens liggen dient de normale variabiliteit binnen personen in gedachten te worden gehouden, omdat immers herhaalde meting tot een ander oordeel zou kunnen leiden. Bij een normale verdeling valt 90% van de waarden van een variabele tussen een z-score (standaarddeviatiescore) van $-1,64$ en $+1,64$ oftewel tussen het 5e en 95e percentiel. Bij spirometrie is de bovengrens van het 95e percentiel klinisch niet relevant.

Naast de verandering naar de LLN, zijn er ook nieuwe normaalwaarden aangenomen. In de oude situatie maakten we meestal gebruik van de EGKS(ECSC)- normaalwaarden bij volwassenen en de Zapletal-normaalwaarden bij kinderen. Het nadeel van deze waarden is dat ze dateerden uit de jaren '60 en niet helemaal meer recht deden aan de huidige generatie mensen. De nieuwe normaalwaarden worden de GLI(2012)-normaalwaarden genoemd. GLI staat voor Global Lung Initiative. Deze normaalwaarden zijn gebaseerd op een grote wereldwijde database van spirometrie gegevens, maar gelden alleen voor de FEV1, de FVC en de FEV1/FVC-ratio (=FER). Het voordeel van deze normaalwaarde is dat zij voor kinderen en volwassen gelden (3-95 jaar).

6. De ongeschiktheidsgronden voor astma zijn aangescherpt.

Een kandidaat is geschikt als er de laatste 3 jaar:

Voorzien van updates t/m 19 december 2024

- Geen gebruik van inhalatiemedicatie
- Geen exacerbatie die acute medische zorg noodzakelijk maakte
- Geen gebruik van orale corticosteroïden

7. Advies m.b.t. ernst ADHD.

Het 'probleem' met ADHD is dat de ernst moeilijk is vast te stellen. Het is een klinische diagnose. Geen enkel diagnostisch instrument kan het uitgebreide klinische onderzoek van een clinicus met expertise op het gebied van ADHD vervangen en waarbij de clinicus de antwoorden dient te wegen en te beoordelen of een symptoom aanwezig is. Wat de Defensie artsen hiermee willen zeggen dat het erg lastig is. Zij stellen een aantal aanvullende diagnostische en verdiepende vragen over functioneren en medicatiegebruik en proberen daar vanuit een indruk te krijgen over het functioneren en de ernst. Als school en eventuele vervolgopleiding voltooid is, werkzaamheden naar tevredenheid uit zijn te voeren en te behouden en persoonlijke relaties weet te onderhouden zou je de conclusie kunnen trekken dat iemand goed kan functioneren. Maar Defensie snapt ook goed dat dit voor de sportarts lastig is om te beoordelen. Wellicht is het goed om mensen dan een vooronderzoek te adviseren.

Voor PDD NOS geldt hetzelfde als voor ADHD. Bij twijfel over de ernst doorsturen voor vooronderzoek.

8. Autisme spectrum stoornissen is geen absolute ongeschiktheidsgrond.

Op dit moment vragen de keuringsartsen van Defensie er niet naar bij het vooronderzoek. De sectie Psychologische Selectie kijkt daar wel naar bij de inkeuring voor Defensie, maar zij kijken wat de diagnose betekent op het functioneren. Maar een diagnose staat niet gelijk aan een negatief advies. Dat hangt van vele factoren af. Desgevraagd gaf sectie Psychologische Selectie aan de keuringsartsen van Defensie aan dat een vooronderzoek aldaar minder zin heeft, omdat, gelet op de jonge leeftijd, er in 2 jaar veel kan veranderen. De keuringsartsen van Defensie zullen tzt met een voorstel komen, maar dit zal net op korte termijn gebeuren.

Probeer een indruk te krijgen over het functioneren en de ernst. Als school en eventuele vervolgopleiding voltooid is, werkzaamheden naar tevredenheid uit zijn te voeren en te behouden en persoonlijke relaties weet te onderhouden zou je de conclusie kunnen trekken dat iemand goed kan functioneren.

9. Steun- en bewegingsapparaat.

Defensie heeft geen specifieke eisen. Men moet de fysieke functionele testen volledig en veilig kunnen afronden. Chargerend, als dat niet lukt zijn ze in beginsel niet zo zeer geïnteresseerd in een diagnose of oorzaak. Natuurlijk kijken ze er dan wel naar, maar ze hebben dus in beginsel geen specifieke eisen voor het steun en bewegingsapparaat.

Als een kandidaat een (acute) blessure heeft kan dit gevolgen hebben voor de geschiktheid voor de VeVa opleiding. Maak hiervan een inschatting en laat zo nodig een kandidaat voor controle terugkomen voor een geschiktheid voor de opleiding wordt afgegeven. Een blessure (denk aan een net doorgemaakte hamstringblessure dan wel een inversietrauma van de enkel) is geen reden voor doorverwijzen voor vooronderzoek, omdat een herstel te verwachten is voor de inkeuring van Defensie.

10. Vraag expliciet naar allergieën en gebruik van een EpiPen. En als een kandidaat een EpiPen heeft, vraag uit wat de indicatie is. Een EpiPen is een no-go. Alleen als de indicatie in twijfel getrokken kan worden (er is casuïstiek beschreven dat een ouder het wel prettig vindt als een kind deze heeft, maar de indicatie niet duidelijk is), dan doorsturen voor een vooronderzoek bij Defensie.

11. Vraag naar vaccinaties. Het nu niet hebben van vaccinaties of niet voornemens zijn deze te nemen, is geen contra-indicatie voor militaire geschiktheid. De sollicitant kan zijn (gewetens)bezwaren aangeven bij de commissie die daarover gaat. Het kan wel voorkomen dat iemand op medische gronden niet

gevaccineerd (meer of nog) kan worden bv obv milttextirpatie, huidige gebruik immunosuppressiva of een bewezen allergische reactie op vaccins (bv kippen-eiwit), dit is een reden voor overleg met de keuringsartsen van Defensie.

12. Gehooronderzoek: eisen worden aangepast. Minder conservatief en een nieuwe benchmark. Bij twijfel over gehoor doorverwijzen voor vooronderzoek. Defensie accepteert geen gehoortesten van buitenaf, dus stuur een kandidaat altijd door naar Defensie.

13. Afwijkingen bij het sportmedisch onderzoek waarvoor verdere analyse noodzakelijk is.

Als een sportarts bij het sportmedisch onderzoek een afwijking vindt waarvoor verder onderzoek noodzakelijk is, om de geschiktheid voor deelname aan intensieve inspanning te kunnen bepalen, kan er nog geen geschiktheid afgegeven worden, maar moet de keuring worden aangehouden en eerst verwezen worden voor verder onderzoek (bijvoorbeeld terug naar de huisarts, dan wel een medisch specialist). Nadat de uitslag bekend is, kan een definitieve uitslag aan de kandidaat gegeven worden. Denk hierbij aan een souffle over het hart of de carotiden. Verwijs hiervoor niet naar het vooronderzoek voor Defensie, maar naar de reguliere geneeskunde. Analyse is van belang voor het afgeven van de geschiktheid voor de fysieke VeVa opleiding en analyse moet dan eerst hebben plaats gevonden om een definitief advies over de geschiktheid te kunnen geven.

Bijlagen (toevoegen als definitief):

1. Sjabloon vragenlijst VeVa
2. Sjabloon medische verklaring voor de kandidaat en toesturen sectie VeVa
3. Sjabloon verslag preventief sportmedisch onderzoek voor de kandidaat
4. Sjabloon machtiging delen medische verklaring met sectie VeVa
5. Ongeschiktheidsgronden Defensie
6. Begeleidende brief van FSMI voor ROC's bij uw SMI in de buurt